

Onze honing wel natuurproduct, geen EKO

Steeds meer mensen kopen biologisch geproduceerd voedsel, ook honing. In Europa 2% van de totale honingmarkt van 6,5 miljoen kg. Duitsers eten de meeste biologische honing. In Nederland neemt zowel de vraag als het aanbod van dergelijke honing langzaam toe. Het EKO-keurmerk garandeert dat een product volgens de Europese regelgeving biologisch is geteeld of gewonnen. Skal (oorspronkelijk: Stichting Keurmerk Alternatieve Landbouw) geeft dat keurmerk uit en controleert of men zich aan die regels houdt. Voor biologische honing staan de belangrijkste richtlijnen in EGV 889/2008, art. 13.* Maar als je die leest, moet de conclusie zijn dat in Nederland biologische bijenteelt wettelijk gesproken onmogelijk lijkt en hier dus geen biologische honing gewonnen kan worden.

Drachtgebied

In artikel 25 staat waaraan de omgeving van 'biologische' bijen moet voldoen. De kasten moeten zo staan dat de bronnen van nectar en stuifmeel binnen een straal van 3 km hoofdzakelijk bestaan uit biologische gewassen en/of spontane vegetatie en gewassen waarop slechts licht milieubelastende technieken worden toegepast. Verder mogen in dat gebied geen menselijke activiteiten plaatsvinden. Dat geldt overigens niet voor gebieden waar niets bloeit en ook niet buiten het seizoen.

Imkerpraktijk

De kasten zijn van natuurlijk materiaal dat geen verontreinigingsgevaar oplevert voor milieu of bijenteeltproducten. De bijenwas voor nieuwe ramen komt van biologische productie-eenheden. In de kasten mogen alleen natuurlijke producten zoals propolis, was en plantaardige oliën worden gebruikt. Het is verboden bij het afnemen van de honing chemisch-synthetische afweermiddelen ('repellents') te gebruiken – denk aan fabi-spray. En het is verboden honing te winnen uit raten met broed.

Voorkomen en bestrijden van ziekte

Toegestaan zijn 'fysische' behandelingen voor de ont-

smetting van bijenstanden, zoals stomen of afvlammen.

Vernietigen van darrenbroed mag alleen tegen varroabesmetting. Indien de volken ondanks voorzorgen toch ziek of besmet zijn, moeten ze direct worden behandeld, zo nodig door ze in speciale bijenstallen af te zonderen. (Dit laatste lijkt mij bijna onmogelijk omdat over de hele wereld in bijenvolken wel enkele mijten zullen zitten). Diergeneesmiddelen mogen slechts worden gebruikt voorzover ze voor het beoogde doel in de betrokken lidstaat zijn toegelaten. Tegen varroa zijn mierenzuur, melkzuur, azijnzuur, oxaalzuur, menthol, thymol, eucalyptol en kamfer toegestaan. Tijdens een behandeling met chemisch-synthetische, allopathische (reguliere) producten moeten de volken worden afgezonderd. Daarna moet alle was worden vervangen door was uit biologische bijenteelt. Vervolgens is voor die volken een omschakelingsperiode van één jaar verplicht. Ook voor de bescherming van ramen, kasten en raten tegen met name muizen en ratten zijn er voorschriften.

Dus... de belangrijkste reden waarom bij ons geen biologische honing gewonnen kan worden is dat hier op dit moment nauwelijks gebieden zijn waarvan zeker is dat er binnen een straal van 3 kilometer slechts nectar- en stuifmeelbronnen van biologische gewassen en/of spontane vegetatie en gewassen aanwezig zijn. Het is natuurlijk wel mogelijk om biologische honing te importeren, verder te verwerken en hier te verkopen gecertificeerd door Skal.

Regels voor BD-bijenteelt

Voor BD-gecertificeerde honing, dus volgens de biologisch-dynamische productiemethode gewonnen, gelden aanvullende eisen, naast de eis van biocertificering. Stichting Demeter is verantwoordelijk voor de BD-certificering. Honing met het Demeterkeurmerk is afkomstig van bijenvolken van een lokaal ras, met natuurbouw, zonder moerrooster in de kast en ingewinterd met alleen biologische honing of biologische suiker. Jonge moeren worden geteeld uit zwermstoffen en volksvermeerdering verloopt via zwermen of kunstzwermen uit een zwermrijp volk.

*zie www.pdv.nl/lmbinaries/8329_3.09-3.pdf

Etiket van geïmporteerde Zuid-Amerikaanse biologische honing met twee keurmerken en andere verplichte informatie. Midden: Nederlands EKO-keurmerk - product voldoet aan de voorschriften voor 'biologisch' van Skal én die van Europa. Rechts: Europees euroblad-keurmerk - product voldoet aan de Europese 'biologische' eisen; verplicht voor voorverpakte in Europa geproduceerde bio-voedingsmiddelen; mag gebruikt bij veel bioproducten van buiten de EU